НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

ЗАТВЕРДЖЕНО
ННІ лісового і садово-паркового господарства
“11” червня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Насінництво та сортознавство квітникових рослин
Галузь знань Н "Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина"
Спеціальність Н3 Садово-паркове господарство
Освітня програма _ Садово-паркове господарство
ННІ лісового і садово-паркового господарства
Розробники: доцент кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну, к.с.-г.н., доцент Анжела ДЗИБА
(посада, науковий ступінь, учене звання)

Київ – 2026 р.

Вступ

Мета практики закріплення теоретичних знань з дисципліни «Насінництво та сортознавство квітникових рослин» студентами на практиці, отримання практичних навиків щодо визначення та класифікування сортів згідно міжнародних класифікацій за декількома ознаками, вивчення особливостей зростання видів та сортів родів *Paeonia, Hosta, Rosa*. Вивчення особливостей виведення нових сортів за обраними ознаками.

Завдання практики: отримати практичні навички з теоретичних питань з дисципліни «Насінництво та сортознавство квітникових рослин».

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі й проблеми у сфері садово-паркового господарства та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій за невизначених умов та вимог

загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК3. Здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу.

ЗК5. Здатність складати кадастри зелених насаджень.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК1. Здатність розробляти технології вирощування декоративних рослин в закритому та відкритому ґрунті.

СК3. Здатність проектувати та реалізовувати заходи з інженерної підготовки території, будівництва, благоустрою, озеленення і утримання об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів культурної спадщини та девастованих ландшафтів.

СК12. Здатність організувати роботу команди фахівців, яка пов'язана із плануванням (або відновленням) міських територій, відкритих просторів, об'єктів садово-паркового господарства.

СК14. Здатність до отримання нових знань та проведення прикладних досліджень в галузі садово-паркового господарства, узагальнення та систематизації отриманої інформації.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН3. Пропонувати та впроваджувати у виробництво сучасні технології вирощування садивного матеріалу: декоративних дерев, кущів, квіткових культур, газонних трав.

ПРН11. Проектувати території площ, магістралей і вулиць, пішохідних зон, смуг відведення лінійних об'єктів, зон заміського відпочинку і туризму, лісопарків, територій лікарняних комплексів і курортів, санітарно-захисних зон, меліоративних деревних насаджень, реабілітації порушених ландшафтів техногенних територій.

ПРН14. Організовувати та здійснювати підвищення кваліфікації і коучинг співробітників з інноваційної діяльності.

Бази практики: ботанічний сад НУБіП України, Національний

ботанічний сад імені М. М. Гришка НАН України та інші об'єкти, визначені договорами про співробітництво

Організація проведення практики

Відповідно до навчального плану для виконання програми навчальної практики з дисципліни «Насінництво та сортознавство квітникових рослин» відводиться 30 годин. На території ботанічного саду НУБіП України, Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України студенти зможуть закріпити на практиці отримані теоретичні знання, щодо сортового та видового різноманіття колекцій рослин у ботанічних садах, детально ознайомляться з асортиментом найбільш поширених сортів трав'янистих рослин, що придатний для створення модульних квітників та саду-килиму.

Зміст практики

Визначення та вивчення сортів родів *Paeonia, Hosta, Rosa,* у колекціях ботанічного саду НУБіП України, Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України, проведення порівняльного аналізу видового та сортового різноманіття. Вивчення особливостей їхнього росту та розвитку, терміни та схеми посадки рослин, системи догляду. Набуття навичок виведення нових сортів. Вивчення особливостей створення модульних квітників та саду-килиму з різних сортів рослин родів *Paeonia, Hosta, Rosa*.

Таблиця 1

Орієнтовний тематичний план

Назва теми	Кількість годин		
	Всього	із них	
		аудиторні	самостійна робота
Тема 1. Вивчення колекції ботанічного саду НУБіП України, Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України сортів родів *Paeonia, Hosta,* особливостей їхнього росту та розвитку, терміни та схеми посадки рослин, системи догляду. Набуття навичок виведення нових сортів.	6	5	1
Тема 2. Вивчення колекції ботанічного саду НУБіП України, Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України сортів роду *Rosa,* особливостей їхнього росту та розвитку, терміни та схеми посадки рослин, системи догляду.	6	5	1

Набуття навичок виведення нових сортів.			
Тема 3. Розробка проекту саду-килиму.	6	5	1
Тема 4. Розробка проекту модульного квітника (саду).	6	5	1
Тема 5. Оформлення звіту в електронному вигляді та його захист у вигляді презентація Power Point або постеру з коментарями.	6	5	1
Всього	30	25	5

Індивідуальні завдання

Виконання графічної роботи на тему: «Підбір асортименту сортів трав'яних рослин з метою створення моносаду та модульного квітника».

Склад роботи:

- графічне креслення на аркуші формату А3 – два аркуші з ілюстративним матеріалом;
- реферат загальним обсягом 15-20 аркушів паперу А4.

Методичні рекомендації

Роботи, які виконуються студентами в процесі практики діляться на польові та камеральні. Під час польових робіту у ботанічному саду НУБіП України, Національному ботанічному саду ім. М. М. Гришка НАН України, студенти вивчають представлений асортимент видів та сортів родів *Paeonia, Hosta, Rosa*, для подальшго використання у модульних квітниках та для створення саду-килиму; вчаться створювати нові сорти, вивчають особливості їхнього росту та розвитку, терміни та схеми посадки рослин, системи догляду за рослинами. Під час камеральних робіт проводять обробку матеріалу, оформлюють звіт на основі зібраного матеріалу.

Орієнтовний тематичний план екскурсій (виїзних занять)

Назва теми	База проведення занять	Кількість годин
Тема 1. Вивчення колекції ботанічного саду НУБіП України, Національного ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України сортів родів *Paeonia, Hosta,* особливостей їхнього росту та розвитку, терміни та схеми посадки рослин, системи догляду. Набуття навичок виведення нових сортів.	НБС ім. М.М. Гришка НАН України, ботанічний сад НУБіП України.	5
Тема 2. Вивчення колекції ботанічного саду НУБіП України, Національного	НБС ім. М.М. Гришка НАН	5

ботанічного саду ім. М. М. Гришка НАН України сортів роду *Rosa,* особливостей їхнього росту та розвитку, терміни та схеми посадки рослин, системи догляду. Набуття навичок виведення нових сортів.	України, ботанічний сад НУБіП України.	

Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення практики студентів

Для польових досліджень – плоскорізи, секатори, фотоапарат, визначники трав'яних рослин, зошит, ручка, олівець, рослини, пилок; для камеральних робіт – комп'ютер, програмне забезпечення.

Вимоги до написання звіту

Звіт оформляється щоденно в електронному вигляді (документ MS Word), написання загального звіту з навчальної практики та його захист відбувається в останній день практики у вигляді презентації з доповіддю або постеру та коментарів до нього.

Форми та методи контролю

Звіт з навчальної практики та його захист.

Рекомендовані джерела інформації

1. Слєпцов Ю.В., Якубенко Б.Є. Богданова В.Д. Квітникарство закритого грунту. Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд –ЛТД», 2014. 82с.
2. Boukhabla M., Alkama D. Impact of vegetation on thermal conditions outside. Thermal modeling of urban microclimate. Case study: the street of the republic, Biskra. *CORE*. 2012. P. 75-83. URL: https://www.researchgate.net/publication/257711881_Impact_of_Vegetation_on_Thermal_Conditions_Outside_Thermal_Modeling_of_Urban_Microclimate_Case_Study_The_Street_of_the_Republic_Biskra (Lastaccessed: 7.06.2022).
3. Cotterill S., Bracken L.J. Assessing the Effectiveness of Sustainable Drainage Systems (SuDS): Interventions, Impacts and Challenges. *MDPI.* 2020. P. 16-20. URL: https://www.mdpi.com/2073-4441/12/11/3160 (Last accessed: 6.10.2021).
4. Hall C. and Knuth M. An Update of the Literature Supporting the Well-Being Benefits of Plants: A Review of the Emotional and Mental Health Benefits of Plants. *Researchgate.* 2019. P. 30-35. URL: https://meridian.allenpress.com/jeh/article/37/1/30/430948/An-Update-of-the-Literature-Supporting-the-Well (Last accessed: 10.10.2021).
5. Wood J. Hardy Perennials and Old-Fashioned Garden Flowers: Describing the Most Desirable Plants for Borders, Rockeries, and Shrubberies, Including Foliage as Well as Flowering Plants. London. 1884. URL: https://www.gutenberg.org/cache/epub/18913/pg18913-images.html(Last accessed: 7.10.2021).

6. Plants for dry areas. *Beth Chatto's Plants and Gardens* : web-site. URL: https://www.bethchatto.co.uk/ (Last accessed: 9.10.2021).
7. Insektenfreundlich. *Die Naturgartenplaner*: web-site. URL: https://naturgartenplaner.de (Last accessed: 10.09.2021).
8. Native plant species may be at greater risk from climate change than non-natives. *Science Daily* : web-site. URL: https://www.sciencedaily.com/ (Last accessed: 10.10.2021).
9. Jose R., Wade R., Jefferies C. Smart SUDS: recognising the multiple-benefit potential of sustainable surface water management systems. 2014. URL: https://doi.org/10.2166/wst.2014.484 (Last accessed: 7.10.2021).
10. Growth and physiology of yarrow species Achillea millefolium cv. Cerise Queen and Achillea Filpendulina cv. Parker Gold at optimum and limited moisture / Khalil S., Hilaire R., Khan A., Rehman A., Mexal J. *Researchgate*: web-site. URL: https://www.researchgate.net/publication/331204694_Rain_Gardens_as_Stormwater_Management_Tool(Last accessed: 8.08.2021).
11. Allium. URL: https://www.pacificbulbsociety.org/pbswiki/index.php/Allium (Last accessed: 6.06.2022).
12. Ornamental use of wild species of genus *Gladiolus* URL: https://www.researchgate.net/publication/271474498_Ornamental_use_of_wild_species_of_genus_Gladiolus (Last accessed: 22.04.2024).